

Datum: 2026-09-10

Diarienummer: SN 2026/0141

Till: Socialnämnden

Jennifer Gavin Hagelin

Riktlinjer för prövning och tillsyn över servering av alkohol, försäljning av tobak och liknande produkter, folköl, tobaksfria nikotinprodukter samt handel med vissa receptfria läkemedel

Ärendet

Enligt 8 kap. 9 § alkohollagen (2010:1622) är alla kommuner skyldiga att tillhandahålla information om vad som gäller enligt alkohollagen och anslutande föreskrifter samt riktlinjer för tillämpningen av föreskrifterna i kommunen. Riktlinjerna ska vara politiskt förankrade. Riktlinjerna ska också vara kända hos allmänheten och spegla kommunens nuvarande uppfattning och ambitionsnivå inom alkohol- och tobaksområdet.

Riktlinjerna ska ge en allmän information till företagare som omfattas av föreskrifterna. Inom alkoholområdet ska riktlinjerna fungera som vägledning för vilka bedömningar kommunen gör i prövnings- och tillsynsärenden. De ska samtidigt ge sökande information om handläggningstider, avgifter, prövningskriterier och eventuella hinder för vissa typer av restaurangetableringar eller för etablering i vissa geografiska områden.

Mot bakgrund av lagändringarna inom området är det nödvändigt att revidera riktlinjer för serveringstillstånd för att säkerställa att de överensstämmer med gällande rätt och fortsatt möjliggör en effektiv och ansvarsfull tillståndsgivning.

Utöver förändringar med anledning av nya bestämmelser i alkohollagen har formuleringen av gällande möjligheten att beviljas tillfälligt tillstånd i avvaktan på nämndens slutgiltiga beslut förtydligats.

Socialnämndens förslag till beslut

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden beslutar att anta *Riktlinjer för prövning och tillsyn över servering av alkohol, försäljning av tobak och liknande produkter, folköl, tobaksfria nikotinprodukter samt handel med vissa receptfria läkemedel*
2. Socialnämnden beslutar att *Riktlinjer för prövning och tillsyn över servering av alkohol, försäljning av tobak och liknande produkter, folköl, tobaksfria nikotinprodukter samt handel med vissa receptfria läkemedel* ska gälla från den 1 november 2026 och ersätta tidigare riktlinjer.

Bakgrund

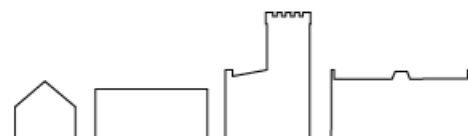
Riksdagen har beslutat om förändringar i alkohollagen (2010:1622) som påverkar förutsättningarna för kommunernas prövning av serveringstillstånd. Lagändringarna innebär bland annat att det tidigare så kallade matkravet för stadigvarande serveringstillstånd tas bort samt att kraven på serveringslokal förändras. Syftet med reformen är att förenkla regelverket, skapa bättre förutsättningar för olika typer av verksamheter och samtidigt behålla en hög nivå av alkoholpolitisk hänsyn.

Socialnämndens utredning

De nya bestämmelserna innebär att servering av alkoholdrycker kan ske utan krav på ett fullständigt kök och ett visst utbud av lagad mat. Samtidigt förändras bedömningen av serveringslokalens beskaftenhet, vilket ger utrymme för en bredare variation av verksamheter såsom exempelvis barer, eventlokaler och tillfälliga serveringsytor.

I kommunernas uppgifter ingår fortsättningsvis att säkerställa att alkoholservering sker på ett sätt som inte medför olägenheter i fråga om ordning, nykterhet eller människors hälsa.

De ändrade förutsättningarna i alkohollagen innebär dock att de delar av de gällande riktlinjerna som gäller matkravet och mer detaljerade krav på serveringslokalers utformning är inaktuella. För att säkerställa en rättssäker, enhetlig och transparent handläggning av ärenden om serveringstillstånd finns därför behov av att anta nya riktlinjer.

Datum: 2026-09-10

Diarienummer: SN 2026/0141

Socialnämndens bedömning

De föreslagna riktlinjerna ger möjlighet att upprätthålla lokal alkoholpolitisk hänsyn och anpassning till nya verksamhetsformer, vilket minskar risken för otydlig eller inkonsekvent bedömning av exempelvis servering utan kök eller i mer flexibla lokaler.

Konsekvenser för barn och unga

Det är socialnämndens bedömning att riktlinjerna är upprättade utifrån vad som bedöms vara det bästa för barn och unga.

Ekonomiska konsekvenser

De nya riktlinjerna bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Riktlinjer för prövning och tillsyn över servering av alkohol, försäljning av tobak och liknande produkter, folköl, tobaksfria nikotinprodukter samt handel med vissa receptfria läkemedel
2. Riktlinjer för prövning och tillsyn över servering av alkohol, försäljning av tobak och liknande produkter, folköl, tobaksfria nikotinprodukter samt handel med vissa receptfria läkemedel, daterat 2026-05-20.

Expedieras

Miljö- och hälsoskyddschef Simon Bergroth